

Недеља имунизације у Европском региону СЗО
„ВАКЦИНЕ ДЕЛУЈУ, ШТИТЕЋИ НАС СВЕ ЗАЈЕДНО“
од 24.04.2019. до 30.4. 2019. године

По четрнаести пут у Србији се обележава Европска Недеља имунизације. То је годишњи догађај чији је општи циљ повећање обухвата имунизацијом и изградња позитивних ставова у вези неопходности имунизације.

Имунизација је резултат колективне одговорности. Учините све да Ви и чланови Ваше породице будете правовремено и потпуно вакцинисани.

Вакцине су временом постале жртве свога успеха, јер се не “виде“ оболели, већ само они који нису имали прилику да оболе од болести против којих су вакцинисани.

Имунизација је једна од најуспешнијих јавноздравствених иницијатива. Имунизацијом се превенирају болести, компликације и смртни исходи од вакцинама превентабилних болести међу којима су дечија парализа, дифтерија, тетанус, велики кашаљ, хепатитис Б, морбили, заушци, рубела, неке врсте запаљења плућа, проливи изазвани ротавирусом и рак грлића материце.

Сваке године се региструје два до три милиона смртних исхода од пнеумококних инфекција, ротавирусних инфекција, дифтерије, тетануса, великог кашља, малих богиња код невакцинисаних лица, међу којима је највише деце испод 5 година живота.

Имунизација је допринела искорењивању великих богиња и доприноси **искорењивању дечије парализе**. Према подацима СЗО, укупан број пријављених случајева полиомијелитиса (дечије парализе) на глобалном нивоу у 2018. години износио је 33 у односу на 22 колико је пријављено у 2017. години. Полио се ендемски и даље одржава у три земље (Пакистан, Авганистан и Нигерија). Све земље региона стекле су статус земаља без полиомијелитиса у јуну 2002. године.

Пре увођења вакцине **против малих богиња**, која је у примени скоро 50 година, процењује се да је годишње умирало од ове болести око 2,6 милиона особа.

Код једног детета од двадесет оболелих мале богиње изазивају запаљење плућа, а од сваких хиљаду деце која добију мале богиње, једно или двоје ће умрети.

У 2018. години у Европском региону СЗО пријављено је 82.596 случајева морбила у 47 од 53 земље, са **72 смртна исхода**, што је највећа забележена вредност у последњој деценији. Највеће епидемије у Европском региону СЗО су регистроване у **Украјини, Руској федерацији, Румунији и Србији, а међу земљама ЕУ у Румунији, Италији, Пољској и Француској, са 35 смртних исхода**. Хоспитализовано је 61% оболелих. **До**

епидемија је дошло због пада обухвата ММР вакцином у општој популацији, специјалним популационим групама и територијама, прекида у снабдевању вакцинама као и недовољно осетљивог система надзора.

Епидемије са 1000 и више случајева су регистроване у 7 од 53 земље. То су **Украјина, Грчка, Грузија, Француска, Руска Федерација, Италија и Србија**. Највећи број оболелих се региструје у Украјини, а највећи број смртних исхода у Румунији (22), а затиму у Украјини (15) и Србији (14).

У 2018. години регистровано је 4935 случајева морбила и 14 смртних исхода у Србији, без територије српских енклава на Косову и Метохији у којима је регистрован 141 случај. Епидемија је почела у октобру 2017. године, највећа је у последњих 20 година и у њој су после толико година регистровани смртни исходи. Највиша стопа инциденције забележена је у Пчињском и Нишавском округу а потом следе Рашки и град Београд.

У Пиротском округу је од почетка 2018. г. до краја априла 2018. регистровано 25 оболелих од малих богиња, три случаја са компликацијама, није било смртних случајева. Већина оболелих особа је била невакцинисана, непотпуно вакцинисана или са непознатим вакциналним статусом. Од свих оболелих 8 су здравствени радници (32%).

По плану за 2018. против малих богиња у 2. години живота вакцинисано је 97,7% детета, у 7. години 98,8% и после спроведене ревизије картотека у домовима здравља вакцинисано је 115 пропуштених прилика. У 2019. години планирана је вакцинација око 350 здравствених радника запошљених у Општој болници Пирот и домовима здравља у округу.

У мају 2018. у сарадњи ЗЗЈЗ Пирот и „Лекарима без граница“, домови здравља Пирот, Бела Паланка и Димитроград вакцинисали су ММР вакцином (против малих богиња, заушки и рубеле) 63 детета миграната узраста до 18 година у Прихватном центру Пирот на 4.км, ПЦ Дивљана и ПЦ Димитровград. У марту и априлу 2019. спроведена су два круга вакцинације деце миграната у ПЦ Пирот против заразних болести вакцинама према узрасту (дифтерије, тетануса, дечје парализе, малих богиња, заушки и рубеле) у првом кругу 31 дете, у другом кругу 28 детета.

КЉУЧНЕ ПОРУКЕ:

Доносиоци одлука треба да омогуће подједнаку доступност вакцина свима.

Здравствени радници треба да буду кључни извор информација о вакцинама за родитеље. Изградњом поверења у вакцине спасавају се животи.

Сваки родитељ треба да игра кључну улогу у заштити своје деце избором да их вакцинише. Свако дете заслужује да буде заштићено од вакцинама превентабилних болести.

Истраживачи на пољу вакцина спасили су милионе живота развојем **безбедних и ефикасних вакцина**.

Радећи на томе да свако дете прими потребне вакцине бивамо заслужни за креирање **будућности без вакцинама превентабилних болести**.

Вакцине штите од болести, спашавају животе и стварају основу за дуг и здрав живот.

Вакцинацијом против заразних болести не штите се само вакцинисани, већ и они око њих.

Захваљујућу вакцинацији, број случајева дечије парализе је од 1988. године редукован за 99%. Заједно можемо искоренити дечју парализу.

Вакцинацијом против инфекције изазване хуманим папилома вирусом (ХПВ) можемо превенирати 90% карцинома грлића материце.

ХПВ вакцина у комбинацији са скринингом је најефикаснија стратегија у превенцији карцинома грлића материце.

Морбили су једна од најзаразнијих болести. Невакцисана деца испод 5 година живота су у највећем ризику од оболевања и компликација, укључујући смртни исход.

Рубела инфекција код трудница може изазвати побачај или конгениталне малформације плода. Вакцинацијом у детињству штити се особа цео живот.

Вакцина против хепатитиса Б је 95% ефикасна у превенцији инфекције, развоју хроничне болести и карцинома јетре узроковане хепатитисом Б.

Достизање и одржавање колективног имунитета популације против заразних болести вакцинацијом је суштина заједничких напора у свим земљама света.

Завод за јавно здравље Пирот

Центар за контролу и превенцију болести
